

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798

Jong, J. de

Citation

Jong, J. de. (2018, November 21). *Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/67081>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/67081>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/67081> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Jong, J. de

Title: Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798

Issue Date: 2018-11-21

Ruim tweehonderd jaar geleden vond in Nederland een ongekend democratisch experiment plaats: in twee referenda stemden Nederlandse burgers voor een grondwet, waarmee een democratische en vrije eenheidsstaat een feit werd.

Over deze twee referenda is weinig bekend. Gefascineerd door deze bijzondere periode deed Jos de Jong uitgebreid onderzoek in archieven om de referenda in kaart te brengen. Hoe democratisch waren deze stemmingen? Wie hadden stemrecht? Hoe organiseer je een landelijk referendum als je dat voor de eerste keer doet? Hoe werden burgers geïnformeerd over ontwerpen van een grondwet, in een land zonder verharde wegen, openbaar vervoer met trekschuiten en koetsen, waar publicaties ambachtelijk moesten worden gedrukt? En kunnen de verzamelde uitslagen worden geïnterpreteerd en een plaats krijgen in de geschiedenis van Nederland?

Democratie in kinderschoenen geeft antwoord op al deze vragen en laat overtuigend zien welke blijvende invloed de eerste twee referenda hadden op de Nederlandse politiek en samenleving.

JOS DE JONG
Twee referenda over de eerste Nederlandse grondwet, 1797-1798
Democratie in kinderschoenen

JOS DE JONG
**Democratie in
kinderschoenen**

*Twee referenda over de
eerste Nederlandse grondwet*

1797-1798

